
Alumna: Blanca Marquiegui Fernández-Montes

Tutora: Judit Llop Virgili

L'artista flamenc neix o es fa?

Presentació

Des de la meva infantesa ballo dansa clàssica i contemporània en una escola de la meva ciutat. Sempre m'he sentit acollida i còmoda en aquests dos estils, però la veritat és que qualsevol art em crida l'atenció. Diuen que els pols oposats s'atrauen, i podríem dir que això és el que m'ha passat a mi amb el flamenc. Des que el vaig conèixer per primer cop, en una competició de dansa, em va atrapar. L'emoció, els seus moviments i la complexitat que amaga tot el seu món van inspirar-me durant anys en les meves peces coreogràfiques. La meva connexió amb el flamenc em semblava curiosa. Jo, que no tenia cap coneixement sobre aquest món, el sentia com ningú. L'artista Rosalía va respondre molts dels meus dubtes, ja que, d'alguna manera, la meva essència va ser empàtica amb la seva figura i la seva forma de viure el flamenc sent catalana. Aquesta branca artística ha causat en mi un gran impacte, que m'ha portat fins aquí, fins a dedicar-hi el meu treball de recerca. D'aquesta manera, he basat la meva investigació en la curiositat que sento cap aquest món.

Resum

Es planteja descobrir si l'artista flamenc necessita tenir unes característiques concretes relacionades amb la seva procedència i la seva cultura per triomfar, o aques-

---

---

tes qualitats no intervenen en la qualitat de l'artista. Es busca veure el flamenc des del punt de vista de la comunitat i indagar com estan vivint els artistes d'aquesta modalitat les innovacions que s'estan creant últimament.

La forma de dur a terme aquest projecte ha sigut mitjançant la realització d'entrevistes a set persones seleccionades, les quals formen part del món del flamenc de maneres diferents. Aquestes han donat la seva opinió sobre la figura dels artistes que no compleixen al cent per cent l'estereotip establert d'artista flamenc. Prèviament, s'ha realitzat una recerca sobre l'evolució de la història del flamenc, les seves grans figures, l'estructura de la dansa, l'estructura del *cante* i les seves tipologies. També s'han tingut en compte casos d'artistes innovadors.

A partir de les informacions obtingudes, s'ha procedit a redactar els diferents punts de vista de cada persona sobre els temes principals del treball, i aquesta informació ha sigut comparada per veure la diversitat d'opinions en el cas que n'hi hagi hagut. Per acabar, s'ha pogut afirmar que qualsevol persona arreu del món pot viure el flamenc com un gitano i/o un andalús, i s'ha conclòs que el flamenc és un art i per tant ha d'estar en constant canvi i evolució. Aquest procés causa noves creacions i nous perfils d'artistes que s'allunyen dels originaris, però que no abandonen l'essència del flamenc.

Bibliografia o bibliografia web

WEBS: – About Español. ¿Qué es el flamenco? <<https://www.aboutespanol.com/que-es-el-flamenco-298103>> [Consulta: 10 març 2020] – Andalucía. Farruquito. <<https://www.andalucia.org/es/farruquito/>> [Consulta: 5 novembre 2020] – Biografías y vidas. Paco de Lucía. <<https://www.biografiasyvidas.com/biografia/l/lucia.htm>> [Consulta: 8 novembre 2020] – Cordobaflamenca.com. Farruquito: *½A Rosalía le deseo lo mejor, pero ni hace flamenco ni lo hará*. <<https://cordobaflamenca.com/entrevistas/82-flamencos/farruquito-rosalia-no-hace-flamenco-ni-lo-hara/>> [Consulta: 2 novembre 2020] – Cuna del flamenco. Artistas flamencos del panorama actual. <<https://cunadelflamenco.com/artistas-flamencos/>> [Consulta: 6 maig 2020] – Deflamenco.com. Israel Galván. <<https://www.deflamenco.com/revista/baile/israel-galvan-3.html>> – Deflamenco.com. Paco de Lucía. <<https://www.deflamenco.com/revista/guitarra/paco-de-lucia-3.html>> [Consulta: 5 novembre 2020] – Diego Amador. Biografía. <<https://diegoamador.com>> [Consulta: 8 novembre 2020] – El arte de vivir el flamenco. Estilos del cante. <<https://elartedevivirelflamenco.com/estilos.html>> [Consulta: 10 març 2020] – El cossoi.com. Flamenco Español. <<http://www.elcossio.com/flamencoespanol.php>> [Consulta: 6 maig 2020] – El Cultural. Israel Galván: «La transformación no es un complejo, es una regalo». <<https://elcultural.com/israel-galvan-la-transformacion-no-es-un-complejo-es-un-regalo>> [Consulta: 7 novembre 2020] – El Palacio Andaluz. Curiosidades sobre el origen del flamenco. <<https://elfla>

---

mencoensevilla.com/curiosidades-origen-del-flamenco/> [consultat 10 març 2020] – Farruquito. Biografía. <<https://farruquito.es/#biografia>> [Consulta: 5 novembre 2020] – <https://flamenco.one/es/el-flamenco/introduccion/el-cante/> – Flamenco.One. *La fusión flamenca, el nuevo flamenco, y el flamenco hoy*. <<https://flamenco.one/es/el-flamenco/historia-del-flamenco/la-fusion-flamenca-nuevo-flamenco/>> [Consulta: 1 novembre 2020] – Heraldo. Miguel Poveda: «Rosalia no es el anticristo, el tiempo dirá si es una moda». <<https://www.heraldo.es/noticias/ocio-cultura/2019/02/15/miguel-poveda-rosalia-no-anticristo-tiempo-dira-si-una-moda-1292729-1361024.html>> [Consulta: 8 novembre 2020] – Historia-Biografía. Rosalía Vila. <<https://historia-biografia.com/rosalia-vila/>> [Consulta: 5 novembre 2020] – Institut del Teatre. Flamenc. <<https://www.institutdelteatre.cat/publicacions/ca/enciclopedia-artsesceniques/id1833/flamenc.htm>> [Consulta: 20 setembre 2020] – Instituto Nacional de las Artes Escenicas y la Música. Israel Galván. <<https://www.danza.es/multimedia/biografias/israel-galvan-de-los-reyes>> [Consulta: 8 novembre 2020] – La Flamenca. La Firma: Panorama actual del Baile Flamenco. <<http://www.revistalaflamenca.com/la-firma-panorama-actual-del-baile-flamenco/>> [Consulta: 6 maig 2020] – La Higuera.Net. Miguel Poveda. <https://www.lahiguera.net/musicalia/artistas/miguel_poveda/biografia.php> [Consulta: 8 novembre 2020] – Magnet. Rosalía y la apropiación cultural: por qué se acusa a «Malamente» de robar a la cultura gitana y andaluza. <<https://magnet.xataka.com/preguntas-no-tan-frecuentes/rosali-apropiacion-que-se-acusa-malamente-robar-cultura-gitana-andaluza>> [Consulta: 5 novembre 2020] – No me montes una escena. Palos del flamenco: Aprende qué son, cuáles, y cómo diferenciarlos. [Consulta: 14 març 2020] ARTICLES: – Autor desconegut. «El flamenco de Israel Galván se fusiona con la danza de Akram Khan». A: *La Vanguardia*. 2-10-2014. – Becerra, Javier. «Diego Amador: “Yo le llamo flamenco puro al que se siente de verdad”». A: *La Voz de Galicia*. 3-4-2019. – Bravo, Julio. «Miguel Poveda: “No quiero renunciar a otras influencias, me mutilaría”». A: *ABC*. 6-6-2019. – Gayo, Alberto. «Me han querido domesticar y no lo han conseguido». A: *El País*. 22-9-2018. – Ruíz, Nacho. «María José Llergo, la nueva sensación española del flamenco vanguardista». A: *El Mundo*. 27-11-2019. – Salas, Roger. JIsrael Galván: “A los nuevos no les veo el interés por el pasado”. A: *El País*. 6-1-2015. – Terrasa, Rodrigo. «La polémica de la apropiación cultural: ¿Es el éxito de Rosalía un robo a los gitanos?». A: *El Mundo*. 19-9-2018.
